

Alte Drucke

APOLOGIA || FRANCISCI || MONTANI PRO SOCIETATE || IESV IN GALLIA. || CONTRA ANTONII ARNALDI || Aduocati Parisiensis Philippicam. || Ex Gallico in ...

Richeome, Louis

Cracoviae, 1597

Caput IX.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-154864

Mors Caroli v. Mortuus est enim Anno Lviij. sæculi & sue ætatis. Quod si alicubi legas, Collegium Societatis ab ipso fundatū & dotatum esse, vt Panormitanum in Sicilia, id non tam fecit, quod Societatem familiariter & interiorius nosset, quàm rogatu ciuium illarum ciuitatum, quibus extruendis Collegiis gratificari cupiebat.

CAPVT IX.

*Philippum Regem sero agnouisse Societatem; &
Arnaldum Hereticum esse.*

VO igitur ore, qua conscientia, impostor, fingere & affirmare audes, Carolum V. Iesuitarum operâ vsum esse, eosq; Hispanos effecisse, totq; diuitiis cumulasse, cum ipso variis bellis in Europa & extrâ occupato, Iesuitæ nondum extiterint; & vbi extiterunt, vix ab Imperatore ad finem vsque vitæ agniti fuerint? Effice rogo, vt capiam istud tuum mysterium omnium sanè mirificissimum: annè decem ista millia Iesuitarum futurorum, qui re ipsa nondum erant in rerum natura, collocabat fide duntaxat in *Campania*, eo modo, quo Caluinistæ fide ponunt corpus Christi in Eucharistia, licet intere à firmissimè credant, illud quàm longissimè ab Eucharistia abesse? Vtrebatûrne istis ducentis futuris coloniis velut ducentis Heluetiorum pagis, quos *Cantones* appellant? Animòne & cogitatione efformabat & destinabat in mundum istos *Comites*, istos *Cardinales*, istos *Barones* Italiæ & Hispaniæ, qui post triginta annos nascituri erant, vt in Occidente rerum potiretur, eo modo, quo Othomannus in Oriente? Platonis ideæ intellectu per quam sunt difficiles; sed istas tuas longè magis arduum est intelligentia assequi; et si hoc quoque distat, quod

quòd ideæ Platonica nonnihil veritatis & sapientiæ tuæ, præter stultitiam, mendacemque vanitatem nihil penitus contineant.

Initio tuæ Exordiij, simul atq; os aperuisti, mendacia non pauca protulisti: nec in Narratione à te degeneras, sed iisdē imposturæ & inscitia inuolucris te implicas, aperteq; ostendis, te tam imperitum artis narrandi & confirmandi, quàm exordiendi. Prima historiæ lex est *Veritas*; tu tamen cum te pro Historiographo vendites, ne eminùs quidem veritatē aspexisti. Narratio omnis brevis esse debet, totius facti cōplexio perspicua, vera, aut minimum verisimilis. Qua in re insipientius peccare non poteras, quàm peccasti: nam ut demonstrares, Iesuitas omnium malorum esse auctores, rē arcessisti non à capite, sed à Carolo V. cuius Imperium Societatem viginti integros annos antecessit, ut non immeritò insipientia similis videaris illi, qui ut poëta irridens cecinit:

Gemino bellum Troianum orditur ab ovo.

Quam inepta
narratio Ar-
naldi.

Horat. ad Pis.

Taceo, te non nisi ineptè ad propositum tuum confirmandum iunctim adduxisse patrem & filium, quippe Philippo necdum in lucem edito, cum Ignatius à sæculi vanitate ad Deum conuersus est. Adde, quòd Rex ipse Philippus non nisi septem vel octo annis ab obitu Caroli parentis Societatis institutū penitiùs & certius cognouit, ut apparet ex epistola, quam ad Iesuitas dedit Anno salutis M. D. Lxvj. cum scilicet ad amplificandam Christianam Religionem in *America* & *Florida* eorum operam & industriā expetiit. Initio enim illius epistolæ ait, *se ad hanc petitionem inductum esse communi hominum sermone & fama, quam virtutibus suis apud omnes concitarint*. Quod si vetustatis amore capiebaris, laudisque aliquid ex hac re venabar; poteras Narrationem tuam exordiri à creatione mundi, aut à diluuiio, meliori utiq; con-

nexione & conuenientia, cum Iesuitarum origo magis ab Adamo vel Noë dependeat, quam ab Imperatore Carolo. Accessisset etiam historiae tuae non modò maior antiquitas, sed & grauior auctoritas. Porro, vt Narratio tua informe quoddam & horrendum monstrum est: ita nec confusione & obicuritate caret, vt vbi verferis, ignorare videaris. Nam à cepis ad alia transilis; totque quaestionibus & materiis te inuoluis, quot verbis, tantoque discrimine disiunctis, quanto distat caelum à terra, sine vlla veritatis cura & studio, vt iam suprà ostendi.

*Arnaldus diffi-
mulat se esse hæ-
reticum.*

Verūenimverò quia hoc loco hæreseos tuæ venena præsentiora & perniciosiora euomisti, necesse est vt paremus antidotū, antequam vlteriùs procedamus. Iam suprà demonstraui, ex modo loquendi tibi familiari te iure hereticū censerī. Idem nunc ostendā ex opinionibus, quas amplecteris. Sic enim & prior probatio solidior, & refutatio validior existet. Induis quidē aliquando personā Catholici, dū Catholicorum loquendi modos fictē imitaris, vt rudiores fallas, idque maximè facis sub finē tuæ argumentationis: vbi, postquam multa contra Ecclesiam & Iesuitas detonueras, à nemine accusatus, sed tantum conscientie stimulis & intemperie exagitatus, quæ tacitè tibi id, quod eras, suggererat; vt tamen personam & speciem Catholici, qualis non es, retineres, ne improbitas tua omnibus innotesceret, addis; *te ob inuectiuam in Iesuitas conscriptam nō numerandum inter illos, qui Geneua aut ex Anglia prodeunt, hoc est, inter hæreticos, cum ab ineunte ætate educatus fueris in Regio Nauarræ Collegio, & ad publica munia (quæ tamen retices) euectus, positus in inscriptione Philippicæ tuæ præsentibus & præteritis Consiliarij, Procuratoris & Aduocati titulis: poteras illos quoque adiungere, quos in futurum iam spe præcepisti, vel si mauis, deuorasti. Cæterum ego planum tibi faciam, Hæreticos non ex solo lacu Geneuensi,*

Geneuensi, aut ex reciprocis Tamesis ad Londinum fluctibus emergere, scholamq; illam & magistratus non magis te ab hæreseos suspicione purgare & vindicare, quàm vel Ratum vel Bezam, vel similes, qui in Nauarræo Collegio & non in triuialibus scholis instituti & publicis officiis perfuncti sunt. Attende iam, quonam modo te hæreticum esse doceam,

CAPVT X.

*Prima propositio Hæretica ab Arnaldo
defensa.*

QVI Theſes ac propositiones hæreticas, Lutheranas, Calvinianas, & similes tuetur & propugnat, is est hæreticus: id tu facis: Hæreticus igitur es. Negare non potes maiorem propositionem, & primam huius breuissimi Syllogismi partem. Quemadmodum enim ille niger est, qui nigrorem habet, vt æthiops: & ille ignorans, qui ignorantiam habet: ita ille hæreticus est, qui hæreses tuetur ac defendit. Quare concedere cogeris Maiorem, nisi velis non solum hæreticus, sed etiam insanus iudicari. Restat ergo, vt probem, te hæreticas propositiones tueri, vt ita vndiq; constrictus tenearis. Ex multis nonnullas seligam, eas videlicet, quæ Apostolicæ Sedis auctoritatem attingunt, quam suprâ modum hæreticorum instar odisti, primisque tuis iaculis statim appetis, cum tamen veri nominis Catholici nihil prius ducant, quàm vt Sedis Apostolicæ honorem, quoquo modo licet, propugnent integrumq; præstent: quæ de causa vulgò appellantur Papistæ à filiis diaboli fratribus tuis.

Prima & generalis propositio hæretica, quam defendis, est, cum Apostolicæ Sedis doctrinam vocas *erroneam & schismaticam*